

Οι ελληνοαμερικανικές συμφωνίες και η Τουρκία

Η πρόσφατη υπογραφή σειράς ελληνοαμερικανικών συμφωνιών για την αγορά και διαμετακόμιση υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου, αλλά και τη διεξαγωγή ερευνών για τον εντοπισμό υποθαλάσσιων κοιτασμάτων στο Ιόνιο Πέλαγος επαναφέρει τη συζήτηση για την πορεία των σχέσεων στο τρίγωνο Αθηνών - Αγκάρας - Ουάσινγκτον. Η σημαντική βελτίωση των ελληνοαμερικανικών σχέσεων κατά την τελευταία δεκαετία σχετιζόταν - έστω εν μέρει - και με την αντίρροπη πορεία των τουρκοαμερικανικών σχέσεων.

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

NEWS ANALYSIS

της από αυτήν των Ηνωμένων Πολιτειών σε σειρά κρίσιμων ζητημάτων. Τούτο προσέφερε στην Ελλάδα μια ευκαιρία στρατηγικής αναβαθμίσεως των σχέσεων της με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η στροφή υπέρ της Ελλάδος έγινε σαφής με την υπόθεση των αεροσκαφών F-35. Ενώ η Τουρκία είχε κατ' αρχάς συμμετάσχει ως συμπαραγωγός και προνομιακός αγοραστής, η αποβολή της από το πρόγραμμα συμπαραγωγής αλλά και από τον κατάλογο των αγοραστών έδωσε την ευκαιρία στην Ελλάδα να προωθήσει τη δική της παραγωγή. Η ανάπτυξη ενεργει-

ακών και στρατιωτικών υποδομών, η οποία εντάθηκε και μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, ανέδειξε και τη δυνατότητα να αναδειχθεί ο κομβικός ρόλος της Ελλάδος στην προαγωγή της ευρωπαϊκής ενεργειακής ασφαλείας.

Η επιστροφή του Ντόναλντ Τραμπ στην ηγεσία των Ηνωμένων Πολιτειών θεωρήθηκε από την τουρκική κυβέρνηση ως ευκαιρία να αποκατασταθούν οι τουρκοαμερικανικές σχέσεις. Παρουσιάζοντας την κυβέρνηση Μπάιντεν και το ενδιαφέρον που έδειχνε για την κατάσταση της δημοκρατίας στην Τουρκία ως υπαίτια της καταστάσεως, επεχειρήθη η επανεκκίνηση των διμερών σχέσεων, με την επιστροφή της Τουρκίας στο πρόγραμμα συμπαραγωγής και την αγορά των αεροσκαφών F-35 να αναδεικνύεται σε ορόσημο.

Ωστόσο, κατά την πρόσφατη συνάντηση κορυφής στον Λευκό Οίκο έγινε σαφές ότι μπορεί η κυβέρνηση Τραμπ να μην ενδιαφέρεται για την κατάσταση του κράτους δικαίου και των ατομικών δικαιωμάτων εντός της Τουρκίας, συνδέει όμως την εξωτερική της πολιτική με αμερικανικά εμπορικά και εν γένει οικονομικά συμφέροντα με έναν σαφέστερο - και κυνικότερο - τρόπο από την κυβέρνηση Μπάιντεν.

Αναφύονται επομένως νέες απαιτήσεις από την τουρκική κυβέρνηση, οι οποίες αφορούν τόσο την εσωτερική τουρκική αγορά, όσο και τον ρόλο της Τουρκίας ως διαμετακομιστικού κόμβου ρωσικών υδρογονανθράκων. Το πρόβλημα ασφαλώς για την Τουρκία είναι ότι έχει οικοδομηθεί μια στρατηγική συνεργασία με τη Ρωσία στον κλάδο της ενέργειας, η οποία δεν μπορεί να εγκαταλειφθεί χωρίς σημαντικό κόστος.

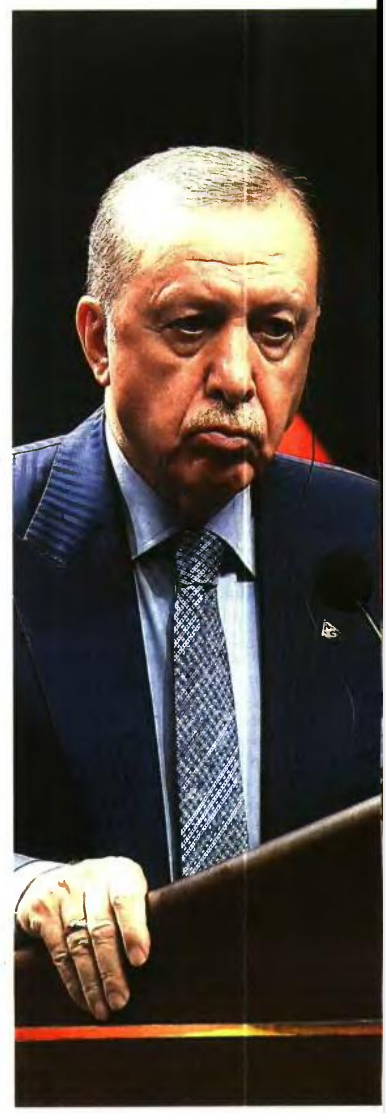
Η Τουρκία δεν αποτελεί μόνον έναν από τους καλύτερους πελάτες, αλλά λειτουργεί

και ως κόμβος για την εξαγωγή ρωσικής ενέργειας ανά τον πλανήτη.

Η σημασία αυτής της σχέσεως μεγάλωσε τη νηπαύριον της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία και απετέλεσε έναν από τους κύριους λόγους για τη στάση ουδετερότητας που ακολούθησε η Τουρκία. Αξίζει να σημειωθεί ότι τυχόν απεξάρτηση της Τουρκίας από τη ρωσική ενεργειακή επιρροή δεν αφορά μόνον τους υδρογονάνθρακες αλλά και την πυρηνική ενέργεια.

Αυτό ήταν άλλωστε και το αντικείμενο της μοναδικής τουρκοαμερικανικής συμφωνίας που υπεγράφη κατά την πρόσφατη επίσκεψη Ερντογάν στον Λευκό Οίκο. Όσο καθυστερεί να ανταποκριθεί η Τουρκία στις νέες αμερικανικές απαιτήσεις, τόσο θα αναφύονται ευκαιρίες για ενεργότερη ελληνική συμμετοχή στους αμερικανικούς στρατηγικούς σχεδιασμούς.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπρίστολ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του **ELNAMED**

REUTERS / ANATOLIAN PRESS

1. ΟΙ ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ Η ΤΟΥΡΚΙΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/11/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/11/2025

Σελίδα: 23

Ο τούρκος
πρόεδρος Ρετζέπ
Ταγίπ Ερντογάν
σε συνέντευξη
Τύπου πριν
από λίγες ημέρες
στο Προεδρικό
Μεγαρο
στην Αγκυρα

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ασφαλώς για την
Τουρκία είναι ότι έχει
οικοδομηθεί μια
στρατηγική
συνεργασία με
τη Ρωσία στον κλάδο
της ενεργείας,
η οποία δεν μπορεί να
εγκαταλειφθεί χωρίς
σημαντικό κόστος